Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
Název: **Zdolávání požáru**	**Metodický list číslo**	**1** P
	Vydáno dne: 30. listopadu 2017	*Stran: 3*

I.

Charakteristika

1) ***Cílem činnosti jednotek při zdolávání požáru je:***
   a) ***lokalizace požáru v případech, kdy bylo zásahem zamezeno dalšímu šíření požáru a síly a prostředky zasahujících jednotek jsou pro likvidaci požáru dostatečné a poté,***
   b) ***likvidace požáru až do ukončení nežádoucího hoření*** [1]**.**

2) ***Jednotky při zásahu používají dokumentaci zdolávání požárů*** [2] ***nebo havarijní plány zpracovávané na základě zvláštních právních předpisů*** [3] ***a dále využívají podmínky vytvořené podniky*** [4]**.**

3) Zdolávání požáru zahrnuje hašení požáru použitím hasiv nebo odstraněním hořlavých látek, rozebíráním konstrukcí, odvětráním místa požáru od zplodin hoření (teplo, kouř). Součástí zdolávání požáru jsou další činnosti spojené zejména se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví hasičů a činnosti zajišťující nepřetržitou dodávku hasebních látek. Pro provedení uvedených činností se nasazují síly a prostředky na místě zásahu formou bojového rozvinutí.

4) Při nasazování sil a prostředků velitel zásahu dbá, aby bylo dosaženo co nejúčelněji lokalizace a likvidace požáru.

II.

Úkoly a postup činnosti

5) Při zdolávání požáru se určuje hlavní směr nasazení sil a prostředků jednotek, který se stanoví podle těchto zásad:
   a) ohrožuje-li požár bezprostředně osoby, popřípadě zvířata, nasadí se síly a prostředky do takového směru, který zajistí jejich záchranu nebo omezí nebezpečí ohrožující jejich život,
   b) je-li požárem
      i) zasažena část objektu nebo požární úsek a požár se dále rozšiřuje, nasadí se síly a prostředky na hašení v cestách šíření požáru,

P

[1] § 15 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.
[2] § 27 odst. 1 písm. g) a § 34 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci) ve znění pozdějších předpisů.
[3] Např. zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně, některých zákonů, vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech integrovaného záchranného systému, zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).
[4] § 15 odst. 2 vyhlášky č. 247/2001 Sb.

ii) zasažen celý osamoceně stojící objekt nebo celý požární úsek a rozšíření požáru dále nehrozí, nasadí se síly a prostředky ve směru nejintenzivnějšího hoření v objektu,
iii) zasažen celý objekt a požár bezprostředně ohrožuje vedlejší objekt, nasadí se síly a prostředky na ochranu ohroženého objektu a dále se provádí hašení ve směru nejintenzivnějšího hoření,
iv) zasažena nádrž hořlavých kapalin, nasadí se síly a prostředky na ochlazování nádrže a ochranu okolních objektů a po soustředění nezbytného množství sil a prostředků se provede hašení požáru nádrže,

c) jsou-li v předpokládaném směru šíření požáru nebezpečné látky nebo zařízení, která vlivem zvýšené teploty mohou být uvedena do havarijního stavu (výbuch, únik nebezpečné látky), soustředí se hlavní síly a prostředky tak, aby se zabránilo jejich havárii.

6) Zjistí-li velitel zásahu, že síly a prostředky na místě zásahu nestačí k lokalizaci požáru, požádá územně příslušné operační středisko o vyslání dalších sil a prostředků. Do doby jejich příjezdu organizuje velitel zásahu *požární obranu*.

7) S ohledem na efektivnost hašení a omezení škod způsobených zásahem je nutné:
a) použít vhodné hasební látky, případně přísady ke zvýšení hasebního účinku vody a vhodné technické prostředky pro hašení (mlhové, roztříštěné proudy, vysokotlaké proudy),
b) sledovat a usměrňovat množství dodávaného hasiva a zvolit vhodný způsob dodávky hasiva, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám hasiva nebo k nezdůvodnitelným škodám vzniklých hasivem,
c) chránit dle možnosti ohrožený majetek (např. přikrýt nepromokavými plachtami, evakuovat, podepřít konstrukce),
d) při rozebírání konstrukcí postupovat dle možnosti tak, aby jejich poškození bylo co nejmenší a úměrné potřebám zásahu.

8) Pro vytvoření lepších podmínek na místě zásahu se mohou současně s hašením požáru odvětrávat zakouřené prostory, a to přirozenou nebo nucenou ventilací.

9) Konstrukce budov nebo technologických zařízení se rozebírají za účelem:
a) zjištění skrytých míst hoření a zajištění přístupu k nim, přičemž rozebírání konstrukce ke zjištění skrytých ohnisek hoření a odvětrání se provádí teprve potom, kdy hasební prostředky jsou připraveny k nasazení,
b) omezení šíření požáru vytvořením proluky v hořlavém materiálu nebo změnou podmínek v šíření tepla; proluky, které mají zabránit šíření požáru, se provádí v dostatečném časovém předstihu v celé šíři konstrukce a materiálu,
c) odvětrání prostorů od zplodin požáru,
d) vytvoření cesty k záchraně osob, zvířat a cenného nebo nebezpečného materiálu,
e) odstranění částí konstrukcí, které ohrožují bezpečnost na místě zásahu.

10) Konstrukce budovy se rozebírají tak, aby nedošlo k porušení jejich stability a k poškození technických rozvodů (*nebezpečí zřícení konstrukcí)*. Při rozebírání konstrukcí je třeba dále dbát, aby nedošlo zejména k:
a) ohrožení osob a majetku,
b) zahrazení komunikací (zejména zásahových a evakuačních cest a nástupních ploch),
c) padání materiálu na hadicové vedení, požární techniku a věcné prostředky,
d) padání materiálu na balkony, střechy a jiné vyčnívající konstrukce budovy,
e) stržení venkovního vzdušného vedení elektrického proudu a produktovodů,
f) rozšíření požáru,

g) přetěžování konstrukcí rozebíraným materiálem.

III.

Očekávané zvláštnosti

11) Při zdolávání požáru je třeba počítat s následujícími komplikacemi:
   a) nepřesné určení rozsahu požáru,
   b) nedostatek sil a prostředků nebo jejich chybný odhad,
   c) obtížné určení cest a směru šíření požáru,
   d) skrytá nebezpečí na místě zásahu,
   e) náhlá změna meteorologické situace,
   f) uskladněný hořlavý materiál, hořlavé kapaliny nebo jinak nebezpečný materiál,
   g) nevhodné stavební a technické úpravy, např. nevhodný stav požárně dělících konstrukcí,
   h) omezené nebo nesjízdné přístupové komunikace k místu zásahu,
   i) náhlá změna sjízdnosti přístupových komunikací,
   j) chybějící podmínky pro hašení požáru a záchranné práce[5],
   k) neočekávané chování osob a zvířat.

P

[5] § 5 písm. b) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů.